

Tekst | Sabine Bison Beeld | Sonnevank, Alwin Koops Fotografie

Zorgbalans faciliteert in specialistisch geriatrisch behandelcentrum

EEN IDEALE BINNENWERELD

Begin dit jaar opende een nieuw specialistisch geriatrisch behandelcentrum haar deuren: Sonnevank in Hillegom. In een levendig gesprek vertellen architect Harry Nanninga van HJK architecten, locatiemanager Marloes Eelman en projectmanager Tjeerd de Vries, beiden van Zorgbalans, over hun aandeel in het ontwerp, de realisatie en de ingebruikneming van het splinternieuwe behandelcentrum voor ouderen met een intensieve zorgvraag.

Met Sonnevank heeft ouderenzorgorganisatie Zorgbalans nu een locatie waar zeer specialistische behandeling in een veilige en huiselijke omgeving mogelijk is. Eelman: "Het gaat in dit geval om mensen met een vorm van dementie en zeer ernstig probleemgedrag (D-ZEP). Het doel is om cliënten zodanig te stabiliseren, dat ze naar een andere passende woonomgeving kunnen (terug)verhuizen. Er is ruimte voor kortdurende (crisis)opnames maar ook voor mensen die gebaat zijn bij een langer verblijf." Ook is Sonnevank een beoogd regionaal expertisecentrum (REC).

"We zijn aangesloten bij het landelijke D-ZEP-netwerk. We delen expertise, nemen deel aan (wetenschappelijk) onderzoek en werken volgens het landelijk ontwikkelde zorgprogramma", licht Eelman toe.

ONTWERP VOOR BINNENWERELD

HJK architecten werd het ontwerp gegund. Nanninga: "We werken voor meerdere zorginstellingen, met ieder een eigen visie en wensen. Die inventariseren we grondig en als sparringspartner delen we onze ervaringen. Op basis

van de uitkomsten schetsen we een ontwerp. In het geval van de doelgroep waar Sonnevank voor bedoeld is, moest het ontwerp gericht zijn op de binnenwereld. Dat zie je niet vaak. We hanteerden drie basisprincipes: het moet huiselijk, werkbaar (veilig) en boterham-met-jam-proof zijn, oftewel: molestbestendig en makkelijk schoon te maken." Een belangrijk thema binnen het ontwerp was ook: veilig wonen met een gevoel van vrijheid. "Omdat het leven van de cliënten zich veelal binnen afspeelt, wilde ik dat het een energieruimte zou worden. Een fijne plek waarin je altijd kunt

blijven rondlopen, altijd naar het licht en zonder enig doodlopend punt." De Vries vult aan: "Mensen met dementie willen vaak 'naar huis'. Om deze prikkel zo min mogelijk te triggeren, is de entree tot de woongroep bijvoorbeeld geïntegreerd in het interieur en niet als zodanig zichtbaar. Door dit eindeloze ontwerp zijn er ook altijd twee uitgangen, in welke ruimte je je ook bevindt. Mocht een situatie spannend worden, dan is er altijd een manier om weg te komen of extra hulp juist snel in te roepen."

Locatiemanager Marloes Eelman en projectmanager Tjeerd de Vries.

LICHT EN BELEVING

Het pand is geheel gasloos, telt drie woonlagen met 48 studio's met eigen badkamer en is verdeeld in zes woongroepen. In het kader van licht en beleving is er een aantal slimme toepassingen gedaan. "De huiskamers zijn breed en gelegen aan de buitenzijde van het pand, met ramen tot aan de grond en uitzicht op de prachtige bollenvelden. Ook het hart van het gebouw, waar de keuken, dubbele lift en werkruimtes gevestigd zijn, vangt daglicht door vides en lichtkokers die tot aan het dak doorlopen", vertelt Nanninga. "Iedere woonlaag heeft een groot terras of balkon om het gevoel van vrijheid te kunnen ervaren. Een veilige afscherming is hier noodzakelijk. Middels glas, gaas en verticale houten delen wordt het ruimtelijke gevoel zoveel mogelijk behouden. Op de begane grond is er toegang tot een grote, eveneens afgeschermd binnentuin." ➤

Zitje met geluiddempende behuizing.

Architect Harry Nanninga.
(Beeld: Alwin Koops Fotografie)

Lichtkoker met gebouw hoge bomenafbeelding.

Warm, eenvoudig en minimalistisch interieur.

Behandelcentrum Sonnevank.

Ruim balkon met veilige afscherming.

HUISELIJKE INRICHTING

Er is gekozen voor natuurlijke kleuren en materialen. “Om rust en eenheid te creëren”, licht Nanninga toe. “Iedere etage heeft een eigen kleurenpalet, gebaseerd op de gebouwhoge afbeelding van een bomenpartij die vanuit de gangen van alle etages te zien is.” Eelman: “Wat ik fijn vind aan de inrichting, is dat we het de cliënt zo comfortabel mogelijk kunnen maken. De aandoening van onze cliënten wegnemen lukt niet, dingen om de persoon heen veranderen lukt wel, waardoor ze bijvoorbeeld minder boos of angstig worden. Zo zijn er in en rondom de centrale huiskamer stoelen met een geluiddempende behuizing en aparte zitjes waar mensen zich kunnen terugtrekken en toch onderdeel blijven van de groep. We kijken per cliënt naar wat ze nodig hebben.”

SLIMME VEILIGHEID

Tijdens de rondleiding valt op hoe zorgvuldig en soms onopvallend de veiligheid is geborgd. De Vries: “Alle vloeren zijn drempelloos, alle deurtjes geïntegreerd. Het brandalarm is alleen te activeren met een elektronische sleutel. Stopcontacten zitten op strategische plekken, in de badkamer zelfs achter de deur van het badkamerkastje. Ook doen we aan legionellabeheersing. De ramen in de studio’s hebben niet aan de buitenzijde maar juist aan de binnenzijde een valraambescherming gekregen zodat het raam wel open kan maar slechts een stukje. De keuken heeft een balie van 1.30 meter hoog en glasbescherming. Zo is er wel contact mogelijk, maar kunnen de cliënten bijvoorbeeld niet aan hete pannen komen.” Geavanceerde technieken zoals de ontgrendeling van deuren, bakens, detectie en alarm zijn allemaal met elkaar verbonden. “De cliënten hoeven geen detectie te dragen”, vervolgt De Vries. “Dat kan door andere systemen zoals persoonsherkenning op basis van AI opgevangen worden. De medewerkers dragen overigens wel een polsalarm en een telefoontje. Zij kunnen zo altijd hulp invoeren.”

VEREENDE KRACHTEN

Terugkijkend op het hele proces, is het drietal het over een ding meer dan eens. Eelman: “Bij iedere stap en bij iedere beslissing zijn we uitgegaan van wat het beste is voor onze cliënten én medewerkers. Met vereende krachten zijn we gekomen tot waar we nu zijn. De laatste punten worden afgewerkt en we hebben inmiddels de eerste cliënten mogen ontvangen. Ik kijk er naar uit om samen met het team de beste zorg op maat te bieden.” ■